

Z A P I S N I K
sa 41. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu
održane 10. februara 2014. godine

Sjednica je počela u 10 sati

Predsjedavao je Rifat Rastoder, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Husnija Šabović, Milorad Vuletić, dr Zoran Vukčević, Veljko Zarubica, Snežana Jonica, Draginja Vuksanović, Veljko Vasiljević i Azra Jasavić

Sjednici je u ime predstavnika predlagača Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu i Predloga zakona o biračkom spisku prisustvovao poslanik Neven Gošović.

Sjednici je, u skladu sa članom 55 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, kao zainteresovani poslanik prisustvovao poslanik Milutin Đukanović.

Takođe, sjednici su prisustvovali predstavnici NVO: Dejan Milovac, predstavnik NVO Mans i Marina Vujačić, predstavnica NVO Udružanje mladih sa hendikepom Crne Gore.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED:

1. **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, koji je Skupštini Crne Gore podnio predsjednik Skupštine, poslanik Ranko Krivokapić;**
2. **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović;**
3. **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović;**
4. **Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Goran Danilović i Azra Jasavić;**
5. **Predlog zakona o biračkom spisku, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Goran Danilović, Neven Gošović i Azra Jasavić.**

Prije utvrđivanja dnevnog reda, predsjednik Odbora Rifat Rastoder saopštio je da, iz opravdanih razloga, sjednici ne može prisustvovati predlagač Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, poslanik Ranko Krivokapić. S tim u vezi, predložio je da se razmotre preostale tačke dnevnog reda što su članovi Odbora prihvatili.

DRUGA TAČKA - Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović.

Predsjednik Odbora Rifat Rastoder je, povodom druge tačke dnevnog reda, podsjetio da je poslanik Neven Gošović, 3. februara 2014. godine, dostavio Skupštini Crne Gore Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu, koji je usmjeren Odboru na dalju proceduru, 4. februara t.g. Što se tiče procedure izrade zakona, predsjednik Odbora je saopšio da je Zaključcima o izgrađivanju povjerenja u izborni proces, koje je donijela Skupština Crne Gore, Radna grupa imala zadatak da pripremi izmjene seta zakona u cilju daljeg jačanja povjerenja u izborni proces, između ostalog i Zakona o crnogorskom državljanstvu. Radna grupa je, nakon rasprave o izmjenama i dopunama zakona, formirala podgrupu koja je, shodno dostavljenim predlozima, radila na izradi Nacrta zakona. Međutim, Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu nije razmatran na Radnoj grupi iz razloga što je ista, zbog nemogućnosti usaglašavanja spornih pitanja Zakona o biračkim spiskovima, prestala sa radom 26. decembra 2013. godine, što ne predstavlja smetnju da se Odbor o istom izjasni.

Poslanik Neven Gošović, u uvodnoj riječi, saopštio je da je državljanstvo jedno od bitnih obilježja države i da od istog zavise ostala prava, između ostalog i biračko pravo. Tim povodom, saopštio je da se izmjene i dopune zakona, između ostalog, odnose na sticanje crnogorskog državljanstva porijeklom i na sticanje crnogorskog državljanstva prijemom. S tim u vezi, istakao je da se članom 3 Predloga zakona omogućava da dijete rođeno na teritoriji druge države čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, stekne crnogorsko državljanstvo porijeklom ukoliko sa roditeljima zakonito boravi u Crnoj Gori, i ako se do navršene 18 godine života podnese prijava za upis u matičnu knjigu rođenih i zahtjev za dobijanje crnogorskog državljanstva. Pored toga, odredbama člana 4 izvršene su izmjene u pogledu uslova za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, gdje je predviđeno brisanje uslova koji se odnosi na pribavljanje dokaza o ostalim izvorima prihoda, iz razloga što je u praktičnoj primjeni jasno ustanovljeno da je pribavljanje tog dokaza otežano. Takođe, definisano je znanje službenog crnogorskog jezika ili nekog od jezika u službenoj upotrebi, srpskog, bosanskog, hrvatskog, u mjeri koja omogućava osnovnu komunikaciju. U odnosu na rok važenja garancije za sticanje crnogorskog državljanstva u slučaju kada treba pribaviti otpust iz države porijekla tog lica, rok od dvije godine produžen je na tri radi pribavljanja tog dokaza. Kada je u pitanju sticanje državljanstva po osnovu braka sa crnogorskim državljaninom, izjednačava se rok stalnog boravka na teritoriji Crne Gore sa vremenom boravka od tri godine, tj. smanjuje se rok sa pet na tri godine.

Jedna od novina u zakonu je i mogućnost za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom ukoliko jedan roditelj ima crnogorsko državljanstvo a zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori najmanje 5 godina prije podnošenja zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo ako ispunjava uslove iz člana 8 važećeg zakona, između ostalih i uslov otpusta iz državljanstva države čije državljanstvo ima. Poslanik Gošović je, takođe, ukazao da se značajna izmjena tiče odredbi člana 11 Predloga zakona, gdje se predlaže mogućnost sticanja crnogorskog državljanstva za ona lica koja su imala prebivalište u Crnoj Gori na dan 3. jun 2006. godine, ličnu kartu izdatu u skladu sa zakonom o ličnoj karti koja važi u trenutku izdavanja i da ispunjavaju uslove iz člana 8, tačka 4, 5, 7 i 8 važećeg zakona, ukoliko do podnošenja zahtjeva neprekidno i zakonito borave u Crnoj Gori. S tim u vezi, istakao je da je ovakva zakonska norma postojala i ranije ali je važila kratak vremenski period, a sada se predlaže ograničeni vremenski period primjene ove norme do 31. maja 2014. godine. Vezano za odredbe člana 12

važeg zakona, kojima se omogućava sticanje crnogorskog državljanstva za ona lica čiji je rad u oblasti kulture, sporta, privrede od posebnog interesa za Crnu Goru, gdje se pribavlja mišljenje nadležnog Ministarstva, članom 8 Predloga zakona predviđena je obaveza da se taj predlog i mišljenje objave na internet stranici organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove nakasnije 48 časova od dana dostavljanja.

S obzirom na činjenicu da je bio član Radne grupe i podgrupe koja je radila na nacrtu izmjena ovog Predloga zakona, predsjednik Odbora Rifat Rastoder saopštio je stav SDP-a, ističući da se Predlog zakona u najvećoj mjeri temelji na nacrtu koji je razmatrala podgrupa, što je u načelu prihvatljivo iako ima određenih novina. Naime, u članu 4 stav 3 i članu 8 stav 2 Predloga zakona poslanik Rastoder je ukazao da će biti potrebne dodatne konsultacije.

U svom obraćanju, poslanik Milorad Vuletić, naglasio je da povodom ovog Predloga zakona nedostaje mišljenje resornog Ministarstva, budući da su oni predlagači važeg zakona, i da bi bilo dobro da prisustvuju sjednici kako bi se čulo njihovo mišljenje. S tim u vezi, naglasio je da će DPS u načelu podržati ovaj Predlog zakona ali da će djelovati amandmanski.

Poslanica Azra Jasavić, naglasila je da će Pozitivna Crna Gora načelno podržati ovaj Predlog zakona, s tim što će na isti djelovati amandmanski. Tim povodom, smatra spornim član 12 stav 2, tj. član 8 Predloga zakona, ukazujući da bi o prijemu u crnogorsko državljanstvo trebalo da odlučuje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove na osnovu predloga predsjednika Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore uz prethodnu saglasnost skupštinskog radnog tijela nadležnog za međunarodne odnose i iseljenike ili predsjednika Vlade Crne Gore uz prethodnu saglasnost organa uprave nadležnog za međunarodne poslove. Takođe, poslanica Jasavić je istakla da će povodom, člana 24 važeg zakona, koji propisuje da punoljetni crnogorski državljanin koji ima državljanstvo druge države po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo, Pozitivna Crna Gora predložiti da ne mogu izgubiti državljanstvo ona lica koja imaju važeća lična dokumenta. Kada je u pitanju mišljenje ANB-a da li neko lice ispunjava uslove da dobije crnogorsko državljanstvo ili ne, poslanica Jasavić je mišljenja da ANB mora na neki način biti kontrolisana od strane radnog tijela Skupštine nadležnog za poslove bezbjednosti, što će predložiti amandmanom.

Poslanik Milutin Đukanović, u svojoj riječi, naglasio je da Demokratski front ovaj zakon posmatra kao set izbornih zakona ističući da nijesu zadovoljni predloženim izmjenama i da će se, zavisno od određenja vladajućih stranaka prema drugim zakonima, prije svega Zakona o izboru odbornika i poslanika i Zakona o biračkim spiskovima, DF odrediti i prema ovom zakonu. S tim u vezi, istakao je da je DF težio da se olakša dobijanje crnogorskog državljanstva a da se oteža otpust iz crnogorskog državljanstva. Takođe, poslanik Đukanović je saopštio da je ovaj zakon u načelu prihvatljiv, naglasivši da ima prostora za unaprjeđenje.

Učestvujući u raspravi, poslanik Veljko Vasiljević, komentarisao je član 8 stav 1 tačka 4 važeg zakona, kojim je propisano da lice može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako u Crnoj Gori ima obezbijeđen smještaj i stalni izvor prihoda u iznosu koji mu omogućava materijalnu i socijalnu sigurnost, tražeći pojašnjenje šta se podrazumijeva pod pojmom „smještaj“.

U svom odgovoru, poslanik Gošović je naglasio da su u Podgrupi smatrali da stalan izvor prihoda u iznosu koji omogućava materijalnu i socijalnu sigurnost tom licu ne treba da bude uslov za sticanje crnogorskog državljanstva, iz razloga što se

navedeni kriterijum veoma teško ispunjava i dokazuje. S tim u vezi, saopštio je da je Vlada Crne Gore, na osnovu odredbi člana 17 važećeg zakona, uredila bliže kriterijume za utvrđivanje sticanja crnogorskog državljanstva prijemom. Shodno tome, Uredbom je obuhvaćeno pitanje kada se smatra da neko lice ima obezbijeđen smještaj u Crnoj Gori.

Poslanica Snežana Jonica, u svom obraćanju, istakla je da je SNP od donošenja Zakona o crnogorskom državljanstvu ukazivala na činjenicu da je isti u svom konceptu bio nepravedan prema građanima Crne Gore i da je izmjenama 2011. godine u jednom segmentu napravljen određen broj olakšica. S tim u vezi, ukazala je da predložene izmjene sadrže niz elemenata koji mogu olakšati uslove za prijem u crnogorsko državljanstvo. Pored toga, mišljenja je da u Predlogu zakona nijesu sadržane odredbe kojima bi se ispravile određene nepravde koje se, prije svega, odnose na diskriminaciju djece u odnosu na roditelje, iz razloga što djeca moraju da se odlučuju između državljanstva jednog od roditelja.

Poslanik Milutin Đukanović, apelovao je na sve političke partije da razmisle o pitanju otpusta iz državljanstva druge države, ukazujući na činjenicu da ukoliko neko lice ima boravište u Crnoj Gori određeni vremenski period a jedan od roditelja mu je crnogorski državljanin, to lice bezuslovno može dobiti crnogorsko državljanstvo.

Nakon izjašnjavanja, Odbor je većinom glasova (8 - glasova „za“ i 1 - glas „uzdržan“) podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović i sa ove sjednice, a u vezi druge tačke, Skupštini uputio sljedeći

IZVJEŠTAJ
O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O CRNOGORSKOM DRŽAVLJANSTVU,
koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je **većinom glasova podržao** podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određena je poslanica Snežana Jonica, članica Odbora.

TREĆA TAČKA - Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Neven Gošović

Obrazlažući Predlog zakona, poslanik Neven Gošović je istakao da je prebivalište jedan od uslova za ostvarivanje biračkog prava uređen Ustavom, na način što je propisano da punoljetni državljanin mora imati najmanje dvije godine prebivališta u Crnoj Gori prije dana održavanja izbora. Tim povodom, naglasio je da Zakon o izboru odbornika i poslanika, kada su u pitanju lokalni izbori, propisuje dodatnih šest mjeseci

prebivališta na teritoriji lokalne uprave na kojoj se sprovode lokalni izbori. Takođe, poslanik Gošović je ukazao da je od Venecijanske komisije i OEBS-a/ODIR-a, kritikovano rješenje koje poznaje naš Ustav, jer se polazi od toga da dužina prebivališta ne treba da bude ograničavajući uslov za ostvarivanje biračkog prava. Pored toga, naglasio je da resorno Ministarstvo nema registar građana Crne Gore koji stalno borave u inostranstvu, naglasivši da postoji osnovana sumnja da više lica boravi na nekoj adresi.

Kada je u pitanju izrada ovog Predloga zakona, poslanik Gošović je saopštio da je upoznat sa dopisom Ministarstva unutrašnjih poslova u kome se navodi da ovim zakonom ne treba uređivati pitanja koja se tiču boravka ili privremenog boravka stranaca u Crnoj Gori, iz razloga što Ministarstvo radi na izradi Zakona o strancima kojim će biti uređena ta pitanja. Shodno tome, opredijelio se za ona rješenja koja treba da obezbijede neophodnost kontrole prijave prebivališta tog lica, njegovu obavezu kada prijavljuje promjenu prebivališta ili boravišta, kao i obavezu MUP-a da na licu mjesta utvrdi tačnost prijavljenih podataka. Pored toga, Predlogom zakona je predviđena upravno - sudska zaštita za ona lica kojima se rješenjem ne odobrava prijavljeno prebivalište. Kao posebno značajno rješenje poslanik Gošović je istakao da, u postupku provjere valjanosti prijavljenih podataka prebivališta, taj postupak može pokrenuti i lice na koje se činjenica prebivališta odnosi u roku od 15 dana po podnešenom zahtjevu. Takođe, detaljno su razrađene obaveze roditelja kada je u pitanju prijava prebivališta za maloljetno lice kao i pitanje utvrđivanja prebivališta za lice koje nema obezbijeđen smještaj, tzv. beskućnik.

Vezano za Predlog zakona, poslanik Milorad Vuletić je ukazao da isti nije uvršten u dnevni red plenarnog zasijedanja i da je neophodno pribaviti mišljenje resornog Ministarstva pa se nakon toga izjasniti o predloženom tekstu zakona.

Učestvujući u raspravi, poslanik Milutin Đukanović osvrnuo se na broj birača upisanih u birački spisak, ukazujući da je 1991 godine u Crnoj Gori živjelo 615.000 stanovnika a u biračkom spisku se nalazilo 402.000 birača, dok je popisom iz 2011. godine popisano 620.000 stanovnika, a u biračkom spisku je bilo 506.000 birača. Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da se za 20 godina broj stanovnika povećao za 40.994 a broj birača za 103.307. S tim u vezi, poslanik Đukanović je naglasio da se u biračkom spisku nalazi veliki broj birača koji ne žive u Crnoj Gori, postavljajući pitanje koje je to vrijeme koje određena osoba mora provesti u Crnoj Gori da bi mu se priznalo prebivalište od 24 mjeseca, shodno ustavnoj odredbi člana 45 stav 1. Tim povodom, naglasio je da je DF na Radnoj grupi tražio da osoba dokaže da je posljednju godinu dana prije izbora bila prisutna jedan dan kako bi se priznalo prebivalište od 24 mjeseca, što nije prihvaćeno. Takođe, saopštio je da je popisano 475.000 punoljetnih lica koji su stalni stanovnici, ukazujući da isti, samim tim, imaju ili prebivalište ili boravište.

Predsjednik Odbora Rifat Rastoder, u svom komentaru, saopštio je da iznijeti podaci nijesu sporni, smatrajući da se isti mogu kombinovati na različite načine. S tim u vezi, naglasio je da, zbog preporuka EUROSTAT-a, tada nije popisano značajan broj ljudi koji jesu državljani Crne Gore a nijesu se odjavili iz Crne Gore iz razloga što u Crnoj Gori imaju imovinu i tu žive ali su na privremenom radu. Tim povodom, mišljenja je da se društvo mora izboriti za tačnu evidenciju prebivališta i boravišta stranaca i državljana. Kada je u pitanju Predlog zakona, poslanik Rastoder je istakao, da isti nije saglasan sa konceptom Zakona o strancima koji se radi u MUP-u, a koji obuhvata svu problematiku koja se tiče stranaca, dok bi ovaj zakon trebalo da se odnosi samo na

državljanke Crne Gore. Na kraju, predložio je da se rasprava o ovom Predlogu zakona prekine kako bi u međuvremenu dobili Mišljenje resornog ministarstva.

Poslanik Neven Gošović, u svom obraćanju, naglasio je da Predlogom zakona nijesu obuhvaćena ona pitanja koja se odnose na prebivalište, boravište i privremeni boravak stranaca, upravo iz razloga što Ministarstvo radi na pripremi posebnog Zakona o strancima u okviru kojeg će se urediti ova pitanja. Takođe, ukazao je da na Kolegijumu predsjednika Skupštine nije postojala potpuna saglasnost da se ovaj Predlog zakona uvrsti u dnevni red plenarne sjednice. S tim u vezi, naglasio je da su u Predlog zakona uvrštene izmjene u cilju što preciznijeg postupka utvrđivanja tačnosti prebivališta, boravišta, odjave i mjesta stanovanja navedenih lica. Što se tiče pribavljanja mišljenja organa nadležnog za sprovođenje ovog zakona, poslanik Gošović se saglasio sa predlogom da se odgodi izjašnjavanje o Predlogu zakona.

Poslanik Milutin Đukanović, na kraju rasprave, smatra neshvatljivim da do danas niko nije definisao šta znači imati prebivalište u Crnoj Gori od 24 mjeseca, apelujući na državne organe da dobiju tu informaciju.

Predsjednik Odbora Rifat Rastoder predložio je da se odloži izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta, do pribavljanja Mišljenja Vlade, što su članovi Odbora prihvatili.

ČETVRTA TAČKA - Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Goran Danilović i Azra Jasavić

Obrazlažući Predlog zakona, poslanica Azra Jasavić, naglasila je da su u članu 33 stav 1 tačka 6 Zakona o lokalnoj samoupravi predložili brisanje riječi „birački spisak i druge“, iz razloga što je Predlogom zakona o biračkom spisku predloženo da se birački spisak vodi od strane MUP-a, i opštine neće biti nadležne da vode birački spisak. Takođe, istakla je da je Predlogom zakona o biračkom spisku predviđen početak primjene od 1. januara 2015. godine, što je razlog za odloženu primjenu i ovog Predloga zakona.

Nakon izjašnjavanja, Odbor je jednoglasno podržao Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Goran Danilović i Azra Jasavić i sa ove sjednice, a u vezi četvrte tačke, Skupštini uputio sljedeći

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Goran Danilović i Azra Jasavić

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o izmjeni Zakona o lokalnoj samoupravi, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Goran Danilović i Azra Jasavić.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je **jednoglasno podržao** podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određena je poslanica Snežana Jonica, članica Odbora.

PETA TAČKA - Predlog zakona o biračkom spisku, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Goran Danilović, Neven Gošović i Azra Jasavić

Članovi Odbora nijesu raspravljali o Predlogu zakona o biračkom spisku, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici: Goran Danilović, Neven Gošović i Azra Jasavić iz razloga odsustva predstavnika predlagača, kao i zbog istovremenog održavanja sjednice Kolegijuma predsjednika Skupštine.

Sjednica je završena u 11 sati i 20 minuta.

Zapisnik sačinila:

Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Predsjednik Odbora
Rifat Rastoder